

# Identiteit van publieke ruimten

## Beleving- en gebruikkaarten kustplaatsen

*DSP-groep*  
Mia Dieters  
Tobias Woldendorp  
Stella Blom  
Aukje van Meeteren

*DS landschapsarchitecten*  
Willem-Jan Snel

# Identiteit van publieke ruimten

## Beleving- en gebruikkaarten kustplaatsen

In opdracht van provincie Noord-Holland

Amsterdam, 10 november 2010

*DSP-groep:*

Mia Dieters

Tobias Woldendorp

Stella Blom

Aukje van Meeteren

*DS landschapsarchitecten:*

Willem-Jan Snel

[ DSP - groep ]

*Onderzoek – Advies – Management*

DSP-groep BV  
Van Diemenstraat 374  
1013 CR Amsterdam  
T: +31 (0)20 625 75 37  
F: +31 (0)20 627 47 59  
E: [dsp@dsp-groep.nl](mailto:dsp@dsp-groep.nl)  
W: [www.dsp-groep.nl](http://www.dsp-groep.nl)  
KvK: 33176766 A'dam



## Inhoudsopgave

Inleiding	4
Legenda	5
Toelichting op de kaart van De Koog	7
Toelichting op de kaart van Julianadorp aan Zee	9
Toelichting op de kaart van Callantsoog	11
Toelichting op de kaart Wijk aan Zee (volwassen en jongeren)	13
Toelichting op de kaart Wijk aan Zee (kinderen)	15
Toelichting op de kaart van IJmuiden	17
Toelichting op de kaart: Zandvoort volwassenen (bewoners en vakantiehuisjesbewoners)	19
Toelichting op de kaart van Zandvoort (jongeren)	21
Colofon	22

## Inleiding

Voor het onderzoek Identiteit van publieke ruimten in een aantal kustplaatsen in Noord-Holland zijn met bewoners, het gebruik en beleving van hun woonplaats onderzocht. Over bezoekersgedrag van kustplaatsen is al veel bekend uit onderzoek. Naast bezoekers zijn natuurlijk bewoners belangrijke gebruikers van de kustplaatsen, niet als vakantieoord, maar als woonplaats. Over deze doelgroep is veel minder bekend. De provincie Noord-Holland heeft om die reden DSP-groep opdracht gegeven tot nader onderzoek naar gebruik en beleving van de bewoners van de Noordzeekustplaatsen van de openbare ruimte in hun woonplaats. Het gaat hierbij om:

- De Koog, Texel
- Julianadorp aan Zee
- Callantsoog
- Egmond aan Zee
- Wijk aan Zee
- IJmuiden
- Zandvoort

Het onderzoek valt onder het project Identiteit Kustplaatsen van de provincie Noord-Holland. De resultaten van dit onderzoek over gebruik en beleving van de openbare ruimte (eerste fase) leggen de basis voor de ontwikkelingsprofielen voor de afzonderlijke kustplaatsen (tweede fase) van het project Identiteit Kustplaatsen. Deze ontwikkelingsprofielen kunnen gemeenten als uitgangspunten hanteren voor hun gebiedsontwikkeling en lange termijnvisies.

In dit onderzoek heeft per kustplaats in samenwerking met de gemeente een bijeenkomst plaatsgevonden waarbij een groep bewoners is bevestigd over de identiteit van hun woonplaats, de plekken en routes die zij gebruiken en hoe zij deze plekken en routes ervaren, in de zomer dan wel winter. Het streven was een focusgroep van 16 personen in verschillende leeftijdscategorieën: 4 kinderen, 4 jongeren, 4 volwassenen en 4 senioren. Naast bewoners zijn ook vakantiehuisjesbewoners benaderd voor de focusgroep. De deelnemers van de focusgroep hebben hun gebruik en beleving op een kaart geschetst tijdens de bijeenkomst. Deze kaarten heeft DS Landschapsarchitecten uitgewerkt tot digitaal kaartmateriaal. In de kaarten zijn ook citaten van de bewoners en foto's van DSP, gemeente dan wel van bewoners verwerkt.

In totaal zijn er zes bijeenkomsten met focusgroepen geweest:


- Voor Egmond aan Zee heeft geen bewonerssessie plaatsgevonden vanwege onvoldoende aanmeldingen
- Het aantal deelnemers varieert van 5 tot 18 deelnemers. De subcategorieën kinderen en jongeren zijn ondervertegenwoordigd in de meeste focusgroepen.
- Indien in de focusgroep ook kinderen en jongeren waren, hebben zij hun eigen kaart getekend. Dit was het geval in Wijk aan Zee (kinderen) en Zandvoort (jongeren). Voor Wijk aan Zee hebben (twee) jongeren meegedaan met de groep van volwassenen.
- Julianadorp aan Zee zijn op verzoek van de gemeente voor de focusgroep alleen vakantiehuisjesbewoners benaderd.

De resultaten van de zes bijeenkomsten zijn opgenomen in dit beeldboek: een of meerdere kaarten per kustplaats over gebruik en beleving van (vakantiehuisjes)bewoners met een korte toelichting. Daarnaast is er een verantwoordingsverslag met een uitgebreidere toelichting op de totale aanpak, de opzet van de bijeenkomst en de deelnemers van de focusgroepen.

## Legenda

 belangrijke plek, identiteit

 positief  's zomers

 kan beter  's winters

 negatief  's nachts


 wandelen

 fietsen


 toegankelijkheid minder validen

 auto

 bus

 parkeren

 veer

 hond uitlaten

 speeltuin

 spelen op het strand

 zwemmen

 waterskieën


 surfen

 zeilen

 kanoën

 vissen vanaf kade


 vissen


 paarden

 voetbal

 skaten

 skateboarden

 schaatsen

 sleetje rijden

 golf

 natuur

 dieren

 bunker

 watertoren

 horeca

 snackbar / ijsboer


 café

 strandtent


 strandhuisje


 bibliotheek


 winkels

 dorps huis

 festival


 museum

 theater / filmzaal


 camping

 school

 vuurtoren


 uitzichtpunt

 Spar


 hoogbouw

 haven

 geluid

 toiletten

 douche

 hondenpoep

 groenonderhoud

 afval

 drugs

 overlast

 hangouderen

 ontoegankelijk voor fietsers

 ontoegankelijk voor voetgangers

 beperkt toegankelijk

 taxi

 wildplassen

 insluiers

"Duincamping"



"Strand en duinen"



"Kust"

"Binnen 10 minuten zit je in de natuur"



☆ natuurgebied



"De Nederlanden"



"Het vrije strand"

duincamping uniek

"Meeste zonuren"

borrelbus

overlast

jongerenhangplek

dorpsplein

te weinig

"Oost-west verbindingen"

overlast

"Goeie structuur van wegen & fietspaden (120km)"

☆ strand

"Veilig"

"Weinig ouderen in 'De Koog"

"Boulevard is goed bereikbaar voor minder validen"

jongerencamping

☆ duinen:  
- goede oost-west verbindingen



slecht wegdek

"Goede basisvoorzieningen"

"Schapenboeren"

"Voordeur aan zee en duinen. Achterdeur aan bossen en natuurgebieden"

## Toelichting op de kaart van De Koog

### Identiteit van De Koog, Texel

- Het dorpsplein is kenmerkend voor De Koog, met het kenmerkende huisje en de kerk. Ook wordt hier elk jaar de kerstzang gehouden; een belangrijk evenement voor de bewoners van De Koog.
- Het strand met de duinen en de omliggende natuur (o.a. het gebied 'De Nederlanden') zijn kenmerkend voor De Koog en worden door de bewoners erg gewaardeerd.

### Goede plekken/ routes

De plekken die, naast de identiteitsplekken, goed gewaardeerd worden, zijn:

- Het strand is op veel plaatsen goed bereikbaar voor wandelaars, ook voor mensen met een fysieke beperking.
- Het kerkhof vinden bewoners een mooie plek.

### Te verbeteren plekken/ routes

- Het wegdek van het fietspad richting Den Burg is in erg slechte staat (het asfalt is afgeschraapt) en gevaarlijk om op te fietsen (gevaar om te vallen).
- Er zijn hinderroutes door het dorp heen. Van de Dorpstraat met de cafés naar de jongerencamping en (sinds kort) ook richting de bungalowparken. 's Nachts wanneer de cafés en disco dicht gaan, zorgen 'toeristen' voor geluidsoverlast en vandalisme.
- Er is veel zwerfvuil op het dorpsplein.

### Verskil zomer en winter

Zomers zijn er meer toeristen en vooral meer jongeren die voor overlast zorgen.

### Citaten over de identiteit

- "Binnen 10 minuten zit je in de natuur" en "Voordeur aan zee en duinen. Achterdeur aan bossen en natuurgebieden". De Koog is omringd door verschillende typen natuur waar ook snel en makkelijk te komen is.
- "Kust" en "Boulevard is goed bereikbaar voor mensen met een fysieke beperking" en "Oost-west verbindingen" en "Duincamping". De bewoners zijn trots op hun kust met de duinen en het strand. Het is goed toegankelijk, er zijn veel verbindingen van het dorp naar het strand. En de duincamping, over de hele strook, is uniek.
- De bewoners voelen zich en vinden het erg veilig in De Koog. Je komt ook als crimineel/dief niet zo snel van het eiland af, is de gedachte.





## Toelichting op de kaart van Julianadorp aan Zee

### Identiteit van Julianadorp aan Zee

- De bewoners/vakantiehuisjes eigenaren vinden het strand en de duinen kenmerkend voor Julianadorp aan Zee.
- De bollenvelden rondom Julianadorp aan Zee maken eveneens deel uit van de identiteit. Op sommige plaatsen lopen de bollenvelden door tot aan de duinen.

### Goede plekken/ routes

De identiteitsplekken zijn ook de plekken die goed gewaardeerd worden. Andere benoemde plekken en voorzieningen zijn:

- Voor kinderen zijn er veel speelplekken. Van kleine schaal tot grote schaal van speelplekjes in de bungalowparken tot grotere plekken op het strand. Wel zijn in het park de Zandloper de plekken aan vernieuwing toe. Deze speelplekken zijn slecht onderhouden, een beetje oud en krakkemikkig.
- Het zwembad bij Oogduinen.
- De bus die alleen in de zomer rijdt.
- Voor de boodschappen moeten/gaan bewoners naar Julianadorp. De parkeervoorzieningen voor auto's zijn hier goed.
- De fiets- en kanoroute, ten oosten van de bungalowparken Zandloper en Strandslag naar Quelderduin en verder naar de Donkere Duinen (Den Helder), wordt erg gewaardeerd.
- De bunkers zijn niet zozeer mooi maar wel van historische waarde en worden daarom gewaardeerd.
- Camping Noordzand is een goed voorbeeld voor de andere campings omdat het mooi omsloten wordt door groen.

### Te verbeteren plekken/ routes

- In de duinen zijn weinig fiets- en wandelroutes
- Er is geen bus naar het winkelcentrum in Julianadorp.
- Bij Strandslag heeft men last van zwervers, insluipers en graffiti.
- Het (honden)ommetje ten oosten van Strandslag is overdag een prettige route maar wordt s' avonds als onveilig ervaren.
- De fietsroute naar het zuiden is een onprettige route.
- De campings Oase en De Zwaluw zijn rommelig, vol en hebben weinig begroeiing. Hierdoor vinden de (vakantiehuisjes)bewoners de campings lelijke plekken.
- De plek waar vroeger de Dancing was (tussen Duinzicht en Zandloper in) is afgebrand; een lelijke plek met zwerfvuil. Juist omdat dit zo'n centrale plek is, is dit een doorn in het oog van de (vakantiehuisjes) bewoners. Ook maken de bewoners zich zorgen om de plannen die er nu voor die plek liggen.
- Voetgangers en fietsers zitten elkaar in de weg op de route langs de duinen, richting het noorden.

### Verskil zomer en winter

Er is weinig verschil. Alleen is er in de zomer een bus langs de duinen en wordt er meer gebruik gemaakt van de kano- en fietsroutes.

### Opvallende citaten over de identiteit

- "Gelukkig geen Zandvoort!" en "Geen boulevards en ander vertier" en "ruimte, rust, veilig" en "rust" en "Gemütlich". Men komt hier echt voor de rust en de natuur en vindt het geen bezwaar dat er weinig voorzieningen zijn. Dit onderscheidt Julianadorp aan Zee van veel andere kustplaatsen.
- "Enkel vakantiewoningen" Julianadorp aan Zee bestaat uit bungalowparken en campings.
- "Veel Duitsers". Ongeveer drie kwart van de eigenaren is Duits. Er zijn zelfs Duitse bewoners, die hier in de Tweede Wereldoorlog gevochten hebben en 'terug' zijn gekeerd om ze toen al de omgeving zo mooi vonden.
- "Rust, natuur, zuivere lucht" en "Altijd zicht op de duinen!!" en "Duinen erg mooi!" Er wordt aangegeven dat het in Julianadorp aan Zee een gezonde omgeving is, zowel geestelijk als fysiek.
- "Helikopter vluchten zijn vervelend". De bewoners ervaren overlast door helikopters die overvliegen.
- "Goed zo! Maar niet nog meer bungalowparken" Men is bang dat de bungalowparken blijven groeien en daardoor de rust weg gaat. Ook de bollenvelden, typisch voor dit gebied, mogen niet verder opgeofferd worden aan bungalowparken.
- "Parken zijn onderling niet verbonden". Dat wordt als gemis gezien.
- "Lekkere koffie" Voor patat gaat men naar Callantssoog, voor lekker koffie gaat men naar Julianadorp aan Zee.



## Toelichting op de kaart van Callantsoog

### Identiteit van Callantsoog

- Tante Jaantje is een museum, met als hoofdthema het leven en werken in het oude Callantsoog, dat van oorsprong een boerderij was. Het is kenmerkend voor Callantsoog, door de historische, architectonische identiteit (duinstolp) en de museale functie.
- Het oude kerkje heeft een bijzonder architectuur en is van veraf al te zien.
- De seinpost is typisch voor Callantsoog als herkenningspunt.

### Goede plekken/ routes

De identiteitsplekken zijn ook de plekken die goed gewaardeerd worden. Andere benoemde plekken zijn:

- Het dorpsplein wordt erg gewaardeerd. Het gras, groen en de 'bulten' vinden de bewoners erg fijn. Het dorpsplein wordt veel gebruikt, om te verblijven en te spelen. De bulten op het plein vinden de bewoners geweldig; kinderen kunnen hier lekker vanaf rollen.
- Er zijn veel speelplaatsen en groen voor kinderen.
- Er is een hangplek voor jongeren en voor ouderen tegenover het tennisveld, dit gaat opvallend goed samen.
- De bewoners zijn erg blij met het openbaar vervoer.
- De parkeerplaats vinden de bewoners prima; het ligt mooi ingebed en je ziet het niet vanaf de weg. Alleen de indeling kan wel beter.

### Te verbeteren plekken/ routes

- De bewoners kunnen nu niet in de duinen wandelen, wat ze erg jammer vinden. Ze hebben hun hoop op de kustverbreding gevestigd. De bewoners hopen dat er dan toeristische fiets- en wandelroutes door de duinen komen.
- De seinpost staat nu op de 'verkeerde' plaats; dit vinden de bewoners geschiedenisvervuiling.
- Er is overlast van jongeren en brandstichting in het dorp. De kroeg is tot 04:00 open waar jongeren veel drinken en vervolgens voor overlast zorgen.
- Nu kunnen bewoners op weinig plekken rustig wandelen, alleen langs de weg. De bewoners wensen dat de omliggende natuur toegankelijker wordt gemaakt voor voetgangers.
- Conflict voetganger en fietser: fietsers gaan vaak met een vaart over het kerkplein en kruisen hierbij een voetpad.
- De openbare ruimte in Callantsoog mag groener.
- De bewoners willen geen hoogbouw meer, zoals de "Callantsoger Staete". Dit gaat namelijk ten koste van de identiteit van het dorp. In Callantsoog is het gevoel van een kustplaats goed aanwezig omdat de duinen zichtbaar zijn.
- Er zijn geen sanitaire voorzieningen (toilet en douche) op het strand.
- De homo-ontmoetingsplek ligt op de fietsroute voor schoolgaande jongeren (voortgezet onderwijs). Deze plek wordt als onprettig beschouwd voor de leerlingen.

### Verschil zomer en winter

Er is nauwelijks verschil: ook in de winter, bij zonnig weer, is het gelijk druk en levendig.

### Opvallende citaten over de identiteit

- "Kleinschaligheid" en "Prettig dorp, voor alle leeftijden". Het dorps karakter wordt door de bewoners erg gewaardeerd. Ondanks de vele badgasten blijft het dorpskarakter behouden. Dit komt mede door de kleinschaligheid, het verenigingsleven en alle voorzieningen. De binding met het dorp is sterk en de kwaliteit van het wonen is goed. Uiteindelijk komt de jeugd weer in het dorp wonen. De bewoners noemen het een compleet dorp. Alle voorzieningen die de bewoners nodig hebben, zijn aanwezig: school, clubs, dorps huis, bibliotheek, slager, bakker, supermarkt en een veelheid aan verenigingen.
- De "weide blik" is typisch Callantsoog en daarom moet er niet te hoog gebouwd worden. Belangrijk is om de duinen te kunnen blijven zien.
- In Callantsoog ben je zo op het strand, na een trap: "drie stappen omhoog, drie stappen omlaag (en je bent op het strand)".
- "Toegankelijk voor mindervalide" en "bewegwijzering mensen met een fysieke beperking ontbreekt". Het strand is met een rolstoel goed te bereiken. Het probleem is alleen dat de bewegwijzering naar de op/afrit ontbreekt.
- Er wordt aan veel verschillende strand sporten gedaan in Callantsoog.
- "Mensen komen van ver om hier patat te eten (in de Wipin)" en "gezellige terrassen". Callantsoog staat bekend als een gezellig en levendig dorp. De patat van snackbar Wipin geniet ook faam.

“Wonen aan het strand, gelukkig geen boulevard”



“Onbekend bij groot publiek”

“Oriëntatie op Europa”

“Actieve doecultuur: iedereen kan meedoen”



“Geen Beverwijk aan Zee. En moet het niet worden ook”



“te veel huisjes aan zee”

Heliomare:  
- goed voor werkgelegenheid  
- ‘rollator hier uitgevonden’

“Zware industrie: weinig last van”

★ ‘dorpsduinen’:  
natuur in woongebied

basisschool  
De Moriaan (buurthuis)  
- schaken, sport  
- gedateerd gebouw

“Dorps”



te groot

struïnwinkel

stomerij, bakkerij, postkantoor in één

★ Dorpsweide:  
- rustpunt in actief dorp  
- evenementen

★ strand:

- “uitwaaien”
- nooit te druk
- verschillende strandtenten, elk wat wils

bushokje is hangplek

★ Julianaplein:  
- gezellig, leuke evenementen  
- stil in naseizoen, beetje kaal  
- aantal verpauperde gebouwen

“Echt een dorp = gezelligheid”

“Geen hangplekken”

buurthuis voor kinderen  
- midgetgolf  
- kinderfeestjes

nauwe paadjes

overwoekerd fietspad

Houden zo!



“de navelstreng”

“Liever Jutterspad dan Juttersfestival”

“Jutterfestival: gezellig”

Zee van staal

“de dorpsweide is de ziel van het dorp”



“...” = quote jongeren

“...” = quote volwassenen

## Toelichting op de kaart Wijk aan Zee (volwassen en jongeren)

### Identiteit

- De bewoners zien de zee, het strand met de dorpsduinen als belangrijk onderdeel van de identiteit van hun woonplaats: "je woont aan het strand". De dorpsduinen vormen een belangrijke speel-, wandelplek.
- De karakteristieke dorpsweide midden in Wijk aan Zee, met de witte huisjes, maakt uiteraard onderdeel uit van de identiteit. Al verandert de dorpsweide in de zomer van karakter: dan wordt het gebruikt voor festivals en parkeerplaatsen.
- Julianaplein is nog niet zo lang geleden heringericht en ten goede veranderd volgens de bewoners. Het is met name in de zomer een ontmoetingsplaats met terrassen, ook voor de jongeren. In de winter is het saai.

### Goede plekken/ routes

De identiteitsplekken zijn ook de plekken die goed gewaardeerd worden.

Andere benoemde plekken zijn:

- De Zwaanstraat, het eetstraatje, bevat tegenwoordig leuke horeca. Een enorme verbetering ten opzichte van het bierstraatje voor jongeren dat het voorheen was.
- Het beeldenpark Zee van staal waarlangs gefietst wordt richting (de pont van) IJmuiden.
- De Spar, de enige buurtsuper voor de dagelijkse boodschappen, tevens stomerij en postkantoor. Veel winkels zijn in de loop der tijd uit het dorp verdwenen. Hoewel in Beverwijk meer supermarkten zijn, doen bewoners hier graag hun boodschappen, ook om de Spar te behouden.
- Het revalidatiecentrum Heliomare wordt door bewoners zelf gebruikt voor fitness en om te zwemmen. Ook belangrijk als werkgever.
- De Hoogovens horen bij het dorp.

### Te verbeteren plekken/ routes

- Onderhoud van het openbaar groen is voor verbetering vatbaar. Het straatje naar de Dorpsduinen maakt onderdeel uit van de wandelroute met de hond en wordt als 'poepstraat' geduid.
- De paden in het natuurgebied zijn te nauw.
- Fietsroutes naar Beverwijk worden met name 's avonds als onveilig ervaren.
- De parkeerplaats bij het strand, in de dorpsduinen: hier wordt gedeald. Ook vragen bewoners zich af of een parkeergebied op zo'n mooie plek nodig is.

### Verschil zomer en winter

Er is in gebruik wel een verschil tussen zomer en winter. In de zomer is Wijk aan Zee door badgasten een stuk drukker. De strandhuisjes zijn er dan en de dorpsweide wordt deels als parkeerplaats gebruikt. Maar in het algemeen verandert het niet veel aan de waardering. Julianaplein is daarin een uitzondering: in de zomer gezellig, in de winter verlaten en daardoor een beetje saai.

### Opvallende citaten over de identiteit

- "Dorps" en "Het is geen Beverwijk aan Zee". Het dorpse karakter wordt geroemd van jong tot oud. Het dorpse wordt behouden door de geïsoleerde ligging. Beverwijk is een belangrijke stad voor het dorp maar Wijk aan Zee is duidelijk geen onderdeel van Beverwijk.
- "Actieve doecultuur". Er zit veel kracht in de bewoners zelf: er worden allerlei activiteiten door en voor bewoners georganiseerd. Kleinschalige festivals (Jutterspad) passen beter bij Wijk aan Zee dan grootschalige (Juttersfestival), die net zo goed elders georganiseerd hadden kunnen zijn.
- "Oriëntatie op Europa". De bewoners vinden hun dorp ook open naar de buitenwereld, tot en met Europa. Dit laatste is in verband met de culturele samenwerkingsverbanden in Europa.
- De jongeren vinden Wijk aan Zee prima zo: gezellig dorps. Punt van kritiek is het aantal vakantiehuisjes; dat mag minder.

"Ons kent ons"



"De kleine pier"

"Gezellige mensen"



"Strand is cool"

☆ strand

"Corus niet mooi, maar heeft er wel voor gezorgd dat we een dorp kunnen blijven"

"Het weiland en de paarden (afdakje is nodig voor de zon)"



"Leuke speelplekken voor de kinderen"

## Toelichting op de kaart Wijk aan Zee (kinderen)

### Identiteit van Wijk aan Zee

- De duinen zijn voor de kinderen een belangrijke speelplek. Vooral in de zomer is ook het brede strand in trek.
- Een andere belangrijke speelplek zijn de voetbalvelden.
- Ook de karakteristieke dorpsweide is voor de kinderen belangrijk. Hier laten ze de hond uit of rijden ze paard.
- Het Julianaplein is voor de kinderen een belangrijke plek, vooral in de zomer is het gezellig. In de winter is er een schaatsbaan. Maar het plein is ook wat saai.

### Goede plekken/ routes

- Goede plekken zijn de identiteitsverlenende plekken: de duinen en het strand
- De routes zijn eenvoudig in Wijk aan Zee. Over het algemeen zijn de kinderen daar heel tevreden over.
- De kinderen fietsen van en naar school, van en naar sportvoorzieningen.
- De oude begraafplaats.
- Het schaakbord bij het buurtcentrum de Moriaan.

### Te verbeteren plekken/ routes

- Vlakbij de duinen is een braakliggend veld. Hier wordt niet gebouwd en het is ook niet toegankelijk om bijvoorbeeld te spelen. Dit zou beter kunnen.
- Op de route vanaf het strand langs de bunkers ligt veel hondenpoep.
- Op plekken waar wegen elkaar kruisen in Wijk aan Zee, bijvoorbeeld vlakbij de sportvelden, vinden de kinderen uit groep 5, 6 het wel eens gevaarlijk op de fiets.
- Op de weide zou een afdakje voor de paarden moeten zijn, nu staan ze in de zomer in de volle zon.

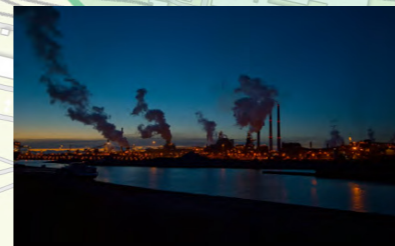
### Verskil zomer en winter

In de winter spelen de kinderen vaker in de duinen dan op het strand. In de zomer zijn ze vaker op het strand te vinden. Zij laten zich niet hinderen door toeristen.

### Opvallende citaten over de identiteit

- De kinderen zijn erg positief over hun dorp.
- “Ons-kent-ons”, wat heel gezellig is volgens de kinderen.
- “Leuke speelplekken voor kinderen”. Ze spelen veel in de duinen en op de sportvelden. Als er vriendjes van buiten Wijk aan Zee komen, gaan ze in de duinen spelen.
- “Corus is niet mooi maar heeft er wel voor gezorgd dat we een dorp kunnen blijven”. De geïsoleerde ligging versterkt het dorpsgevoel.

"Wind, water en ruimte"



romantische lichtjes van Corus



"Trots op onze (haven)industrie!"



"Onbekend in NL"

"Piervissers"

uitwaaien

☆ Sluizencomplex

- uniek, aantrekkelijk
- spiegelbeeld boeiend gezicht
- stoer, rommelig, ruig
- er mag veel!

☆ Forteiland:

"Breed strand"

uitwaaien

"Variatie van activiteiten met Hoogovens en haven"

havengebied:  
- origineel  
- levendig  
- boten, water, visserij

"Jaren '50 winkelen"

☆ Lange Nieuwstraat:  
- lelijk, typisch IJmuiden  
- geen koopgoot aub

rommelig, te duur  
boulevard: ongezellig, verkeerde  
ligging, in schaduw,  
op kermis komt geen hond

☆ Bunkermuseum

☆ Binnenmeer

alles is op als het mooi weer is

te duur voor IJmuidenaren

"Huisjes aan zee"



☆ IJmuiderslag:  
- ruimte is heerlijk!  
- vrijheid, natuur

naar Zandvoort



## Toelichting op de kaart van IJmuiden

### Identiteit van IJmuiden

- De bewoners zien de zee, het strand als belangrijk onderdeel van de identiteit van hun woonplaats. Met name IJmuiderslag geeft door haar ruimte een gevoel van vrijheid. Maar IJmuiden zien zij niet in eerste plaats als kustplaats. Voor bezoekers lijkt de zee en het strand verborgen; ze moeten moeite doen om het te vinden.
- Ook de omringende natuur (duinen, Heerenduinen) en de Binnenmeer wordt als kenmerkend gezien waar het fijn wandelen, fietsen, verblijven is. Ook vanwege de schone lucht.
- Sluizencomplex: een unieke en stoere plek. Vissers komen er graag.
- Forteiland: speciale plek voor bewoners ook vanwege festivals, je kunt er alleen per boot komen.
- Lange Nieuwstraat: de straat om boodschappen te doen (shoppen doen bewoners liever buiten IJmuiden). Opvallend: het is weliswaar een lelijke straat maar typisch voor IJmuiden.

### Goede plekken/ routes

De identiteitsplekken zijn ook de plekken die goed gewaardeerd worden. Andere benoemde plekken zijn:

- Uitwaaien op de pier, met mooi uitzicht.
- Havengebied: een leuk en levendig gebied door de boten en het uitzicht op het water. Juist omdat dit gebied door de gemeente met 'rust' wordt gelaten, heeft het iets eigens. Bovendien zit er aardige horeca.
- Corusgebied: biedt mooi uitzicht in de avonduren.

### Te verbeteren plekken/ routes

- De boulevard bij het strand: daar komen bewoners niet graag en vaak. Behalve voor het Chinese restaurant. Er is teveel wind en schaduw om lekker op een terras te zitten.
- De zeejachthaven Marina is niet toegankelijk voor bewoners, wat betreurd wordt.
- Het strand is voor mensen met een fysieke beperking slecht bereikbaar.
- Kritiek op de service van de strandpaviljoens: als het mooi weer is, worden deze druk bezocht en "dan is alles op".
- De vakantiehuisjes zijn voor IJmuidenaren zelf te duur.
- Het sluizencomplex kan veel meer een aantrekkelijke plek voor IJmuiden worden als de bereikbaarheid verbeterd wordt.
- In de Heerenduinen zitten fietsers en wandelaars elkaar in de weg op drukke dagen.
- Er zijn weinig voorzieningen voor jongeren. De uitgaansgelegenheden zijn gesloten wegens overlast. Er is nog wel een jongerencentrum, dat vooral gewaardeerd wordt bij gebrek aan alternatief. Sportvelden worden ook door jongeren veel gebruikt.
- Het fietspad langs het kanaal (vanaf het pontje naar/ van Amsterdam) loopt niet door maar stopt abrupt: gemiste kans.

### Verskil zomer en winter

In de zomer wordt er meer gefietst en gewandeld in de duinen en de Heerenduinen maar verder is er weinig verschil.

### Opvallende citaten over de identiteit

- De citaten hebben vaak een rode draad. Het gaat om de verborgen kwaliteiten die veel meer ingezet kunnen worden om IJmuiden beter bekend te maken bij het grotere publiek.
- "Trots op onze (haven)industrie". Volgens de bewoners is het beter om de kenmerkende locaties zoals het havengebied en de industrie te benutten voor het toerisme. In plaats van te investeren in de boulevard of de Lange Nieuwstraat ("geen koopgoot aub").
- "Variatie van activiteiten met Hoogovens en haven". IJmuiden is ook aantrekkelijk vanwege de veelheid van activiteiten: de Hoogovens gaan zijn altijd in werking, de havens beginnen vroeg en daarnaast het ritme van het gewone leven.



## Toelichting op de kaart: Zandvoort volwassenen (bewoners en vakantiehuisjesbewoners)

### Identiteit van Zandvoort

- De bewoners zien de zee, het strand als belangrijk onderdeel van de identiteit van hun woonplaats. Ze wandelen er graag, komen graag bij de strandpaviljoens. In de zomer wordt het strand als te druk ervaren.
- De duinen worden gebruikt voor wandelingen (met de hond). Prachtig uitzicht over zee en je ziet vossen, konijnen ed.
- Raadhuisplein: daar kom je altijd op uit, lijkt wel. Het is het winkelhart voor de dagelijkse boodschappen en ook voor de winkels als de Hema. Bewoners komen er met de fiets. Met de auto is het duur vanwege de parkeerplaatsen. 's Avonds voelen sommige bewoners zich minder veilig door het uitgaanspubliek.
- Het race circuit hoort bij Zandvoort, inclusief de geluidsoverlast. "Als je hier komt wonen, dan weet je dat er een race circuit in de buurt is".
- Het Kostverlorenpark met de bunkers.

### Goede plekken/ routes

De identiteitsplekken zijn ook de plekken die goed gewaardeerd worden. Andere benoemde plekken zijn:

- Het wandelrondje langs de boulevard, Kerstraat, Kerkplein Raadhuisplein, Haltestraat, Kostverlorenstraat. Vanwege de leuke winkels (Kerkstraat), terrasjes, café's (Kerkplein) en restaurants. Dat doen zowel bewoners als vakantiehuisjesbewoners graag in de zomer. De boulevard is in de zomer gezellig druk
- De vakantiehuisjesbewoners wandelen graag op het strand bij de vakantiehuisjes: voor een praatje met andere 'bewoners'.

### Te verbeteren plekken/ routes

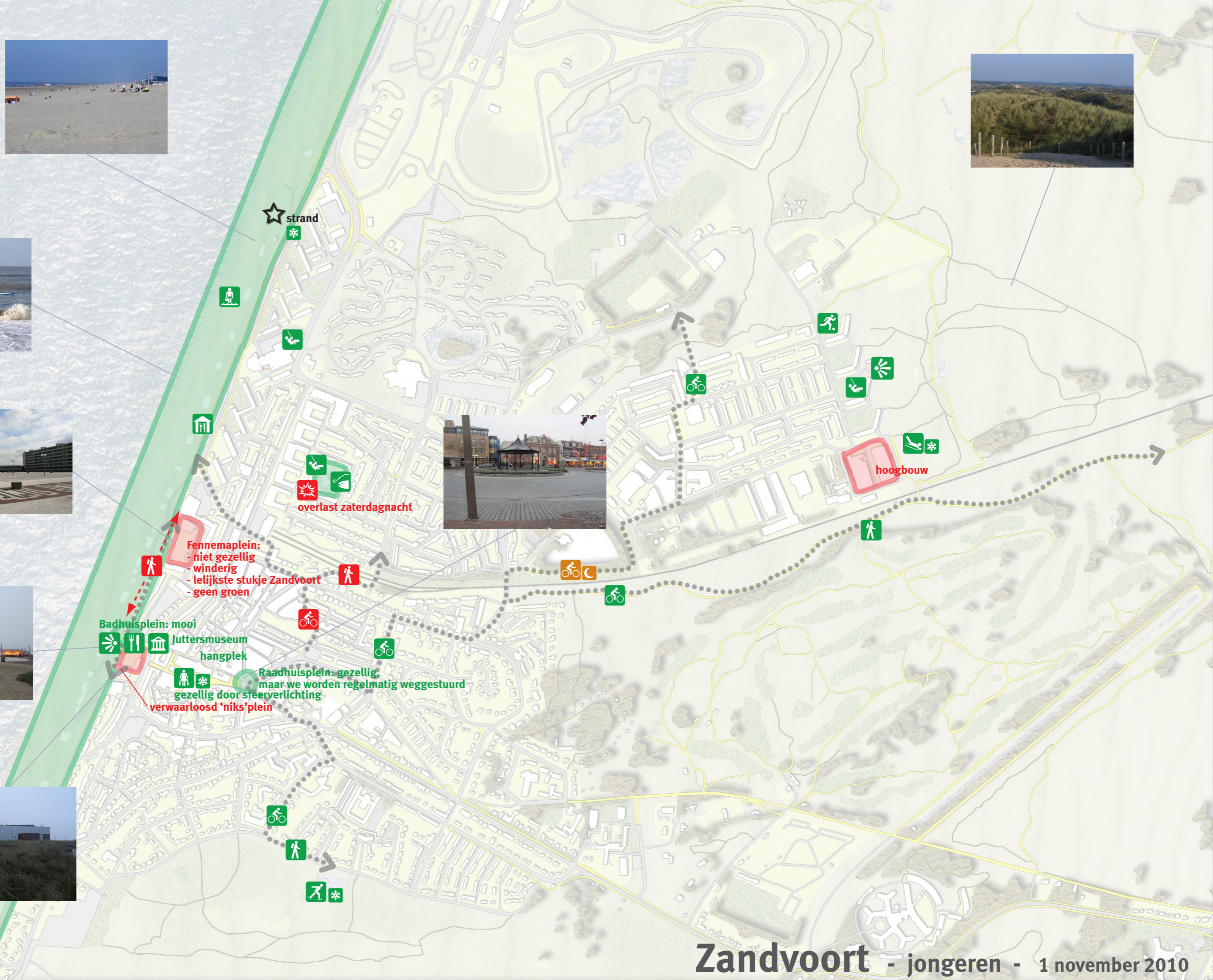
- Het Fennemapplein: een groot leeg plein waar je niets te zoeken hebt.
- Het braakliggende deel van het Badhuisplein tegen het casino aan: dat blijft rommelig, ondanks alle plannen die zijn gemaakt en nooit zijn uitgevoerd.
- Minpuntje in de favoriete wandelroute in de zomer: de staat van de Kostverlorenstraat, deze is rommelig.
- De flats langs de boulevard: een groot tochtgat.
- De bereikbaarheid per auto van Zandvoort is in de zomer slecht op de piekmomenten. Maar over het algemeen is de bereikbaarheid goed.
- De vakantiehuisjesbewoners hebben veel last van de strandtenten bij Bloemendaal. Geen fatsoenlijk publiek (teveel bling, bling) en veel geluidsoverlast. Er is te weinig politie om goed te handhaven.

### Verschil zomer en winter

Een duidelijk verschil is het strand: dat wordt in de zomer meer gemedan door de drukte van badgasten. De vakantiehuisjesbewoners gedragen zich, in de zomer, als bewoner: de boodschappen bij Raadhuisplein, wandelen op het strand en ook zij maken hetzelfde 'rondje' langs Kerkplein, boulevard ed. Ze gebruiken sneller de auto voor boodschappen ed. en zijn net zo makkelijk op Bloemendaal als op Zandvoort gericht.

### Opvallende citaten over de identiteit

- De woordwolk met citaten is hier plenair besproken. Het ging onder andere over het strand, het race circuit: plekken die ook terugkomen op de kaart. Een aanvullend citaat was dat de bewoners zich zelf als eigenzinnig (vooral eigenwijs) zien en ook behoudend.



☆ strand

overlast zaterdagnacht

Fennemaplein:  
- niet gezellig  
- winderig  
- lelijkste stukje Zandvoort  
- geen groen

Badhuisplein: mooi  
Juttersmuseum  
hangplek

Raadhuisplein: gezellig  
gezellig door sfeerverlichting  
verwaarloosd 'niks'plein

hoogbouw

## Toelichting op de kaart van Zandvoort (jongeren)

### Identiteit van Zandvoort

- Het Raadhuisplein is voor de jongeren de ontmoetingsplek. Al zijn ze daar niet altijd welkom. Winkeliers zien hen als vervelende hangjongeren.
- Verder komen ze veel in de winkelstraat bij het Raadhuisplein.

### Goede plekken/ routes

- Het strand, vooral in winter.
- Raadhuisplein is een gezellig plek om te hangen.
- Het Verzetsplein is een leuke speelplek.

### Te verbeteren plekken/ routes

- Het braakliggende deel, vlakbij het Badhuisplein, aan het eind van de boulevard is verwaarloosd en er gebeurt niets.
- De hoogbouw, als je met de trein Zandvoort in rijdt, is lelijk.
- De jongeren worden weggestuurd van het bankje op het Raadhuisplein; ze zouden daar graag een eigen plek hebben.
- Opvallend is dat de perrons soms gebruikt worden als doorsteekroute van noord naar zuid.
- De Tollenstraat wordt 's avonds als minder prettig en veilig ervaren.

### Verskil zomer en winter

In de zomer is het strand minder aantrekkelijk voor de jongeren dan in de winter. Al met al lijkt het strand helemaal niet zo erg belangrijk voor hen om hun tijd door te brengen. Liever zitten ze met een aantal vrienden op het bankje op het Raadhuisplein bij de winkelstraat. Dat vinden ze in de herfst extra gezellig; dan is de straat zo mooi verlicht en staat er een oliebollenkraam.

### Citaten over de identiteit

De jongeren hebben niet meegedaan aan de plenaire bespreking van de woordwolken.

## Colofon

Deze rapportage is opgesteld in opdracht van Provincie Noord Holland door DSP-groep en DS landschapsarchitecten in samenwerking met de gemeenten Zijpe, Texel, Den Helder, Beverwijk, Velsen en Zandvoort.

### Redactie

*DSP-groep*

Mia Dieters

Tobias Woldendorp

Stella Blom

Aukje van Meeteren

*DS landschapsarchitecten*

Willem-Jan Snel

Niets uit deze rapportage mag worden overgenomen zonder bronvermelding. Aan de inhoud van deze rapportage kunnen geen rechten worden ontleend. Eventuele rechthebbenden op gebruikt beeldmateriaal dienen contact op te nemen met de uitgever.

© DSP-groep, december 2010



*Onderzoek – Advies – Management*

DSP-groep BV  
Van Diemenstraat 374  
1013 CR Amsterdam  
T: +31 (0)20 625 75 37  
F: +31 (0)20 627 47 59  
E: [dsp@dsp-groep.nl](mailto:dsp@dsp-groep.nl)  
W: [www.dsp-groep.nl](http://www.dsp-groep.nl)  
KvK: 33176766 A'dam





[ DSP - groep ]

*Onderzoek – Advies – Management*